

เคล็ดลับ

ฉีด "โบทูลินั่ม ท็อกซิน-ฟิลเลอร์"

ในปัจจุบันสาร 2 ชนิดที่ได้รับความนิยมอย่างมากในการนำฉีดเสริมความงาม คือ "โบทูลินั่ม ท็อกซิน-ฟิลเลอร์" แต่ก่อนที่จะฉีดอยากให้ผู้อ่านฟังผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลก่อน

นพ.จินดา โรจนเมธินทร์ รอง ผอ.สถาบันโรคผิวหนัง กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อธิบายว่า โบทูลินั่ม ท็อกซิน เป็นสารสกัดจากแบคทีเรีย ชื่อว่า "คลอสตริเดียมโบลินัม" เมื่อเข้าสู่ร่างกายจะไปรบกวนการทำงานของระบบประสาท ทำให้เกิดการอ่อนแรงของกล้ามเนื้อหรือทำให้กล้ามเนื้ออัมพาตชั่วคราว ทั้งนี้พบว่าผู้ที่รับประทานอาหารกระป๋องที่ปนเปื้อนเชื้อแบคทีเรียดังกล่าวจะเกิดอาการผิดปกติ เริ่มจากปากแห้ง คสั่นไล่ อาเจียน ตาพว้าเห็นเป็นสองภาพ ต่อมาจะมีอาการพูดและกลืนลำบาก แขนขาอ่อนแรง หายใจลำบาก เรียกลักษณะอาการของโรคว่า "โบทูลิซึม"

ต่อมาได้มีการพัฒนาให้ "โบทูลินั่ม ท็อกซิน" ตกตะกอนเป็นสารบริสุทธิ์ และนำมาใช้ทางการแพทย์ตั้งแต่ปี 2523 โดยนำมาใช้รักษาภาวะตาเหล่ และภาวะกล้ามเนื้อตาหดเกร็งผิดปกติ และแพทย์ระบบประสาทได้นำมาใช้รักษาภาวะกล้ามเนื้อหดเกร็งผิดปกติ

ปัจจุบัน "โบทูลินั่ม ท็อกซิน" ถูกนำมาใช้ทางการแพทย์อย่างแพร่หลายดังนี้

1. รักษารอยย่นบนใบหน้าที่เกิดจากการหดเกร็งของกล้ามเนื้อ เช่น รอยย่นบริเวณหางตาจากการขมับ รอยย่นบริเวณระหว่างคิ้วจากการขมวดคิ้ว รอยย่นบริเวณหน้าผาก โดย "โบทูลินั่ม ท็อกซิน" จะออกฤทธิ์ลดการหดเกร็งของกล้ามเนื้อ มีผลทำให้ริ้วรอยเหล่านี้ดีขึ้นหรือหายไป 3-5

วันหลังการรักษา ผลการรักษาแต่ละครั้งจะอยู่ได้ประมาณ 4-6 เดือน

2. ลดขนาดหรือเปลี่ยนรูปร่างของกล้ามเนื้อเป็นผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปร่างหรือโครงสร้างใบหน้า และกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ เช่น ผู้ที่มีรูปคางลีเหลี่ยมนั้นเนื่องมาจากกล้ามเนื้อบริเวณคางมีขนาดใหญ่ กรณีเช่นนี้สามารถ

ฉีด "โบทูลินั่มท็อกซิน" ทำให้กล้ามเนื้อบริเวณคางทำงานลดลง เป็นผลให้ความนูนของกล้ามเนื้อบริเวณคางลดลง โบทูลินั่มท็อกซินจะค่อย ๆ เร็วยาวขึ้นใน 4 สัปดาห์หลังฉีด และออกฤทธิ์เต็มที่ในช่วง 2-3 เดือนหลังฉีด โดยผลการรักษาสำหรับ

การเปลี่ยนรูปร่างของกล้ามเนื้อแต่ละครั้งจะอยู่ได้นานประมาณ 6-12 เดือน

3. รักษาภาวะเหงื่อออกมากผิดปกติ ในบางคนอาจจะมีอาการเหงื่อออกมากกว่าคนปกติโดยไม่ทราบสาเหตุ บริเวณฝ่ามือ ฝ่าเท้า รักแร้ กรณีเช่นนี้สามารถฉีด "โบทูลินั่ม ท็อกซิน" ไปบริเวณที่มีปัญหา ผลการรักษาแต่ละครั้งจะอยู่ได้ประมาณ 6-10 เดือน

ข้อห้ามหรือข้อควรระวังของผู้ที่ต้องรับการรักษาด้วย "โบทูลินั่ม ท็อกซิน" ได้แก่ 1. ผู้มีประวัติภูมิแพ้อย่างรุนแรงต่อ "โบทูลินั่ม ท็อกซิน" 2. หญิงตั้งครรภ์หรืออยู่ระหว่างให้นมบุตร 3. ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง 4. ผู้ที่มีปัญหาเลือดออกง่ายผิดปกติ หรือกำลังรับประทานยาที่มีผลทำให้เลือดออกแล้วหยุดยาก 5. ผู้ป่วยที่กำลังรักษาด้วยยาบางชนิดซึ่งอาจมีผลต่อการออกฤทธิ์ของ "โบทูลินั่ม ท็อกซิน"

ปัญหาแทรกซ้อนหลังการฉีด "โบทูลินั่ม ท็อกซิน" เช่น หน้าตามตกรับ คิ้วตก ภูมิปากตก รูป

ปากเบี้ยว รอยจ้ำเลือดตำแหน่งที่ฉีดยา การเกิดภูมิต้านทานต่อ "โบทูลินั่ม ท็อกซิน" และอาจพบอาการตาแห้งหลังการฉีด ดังนั้นแพทย์ที่ใช้ควรมีความรู้ความเข้าใจทางเภสัชวิทยาของ "โบทูลินั่ม ท็อกซิน" ควรรู้อิทธิพลยา การรักษาที่ถูกต้อง นอกจากนี้ควรมีความรู้พื้นฐานทางกายวิภาคของกล้ามเนื้อแต่ละมัด ตลอดจนเทคนิคการรักษาที่ถูกต้อง เพื่อให้ผลการรักษาเกิดประโยชน์สูงสุดและมีผลข้างเคียงน้อยที่สุด

ส่วนการฉีดสารเติมเต็ม หรือ "ฟิลเลอร์" ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน โดยนำมาฉีดเสริมจมูก เติมร่องลึก รอยย่น บริเวณร่องแก้ม หางตา เพิ่มโหนกแก้ม สันจมูก คาง เพิ่มสัดส่วนรูปหน้า ส่วนผลข้างเคียงที่อาจพบได้ เช่น อาการแพ้ ใหลย้อย เจ็บ

"ฟิลเลอร์" แบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือ 1. ชนิดที่สลายเองโดยธรรมชาติ อยู่ได้ 4-6 เดือน 2. ชนิดที่ไม่สลายเลย เช่น ซิลิโคน พาราฟิน และ 3. ชนิดที่สลายช้า ๆ 1-2 ปี เมื่อมีการนำฟิลเลอร์มาใช้มากขึ้นก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาตามมา ดังนั้นไม่ควร

ใช้ชนิดที่ไม่สลายหรือสลายช้า แต่ควรใช้ชนิดที่สลายเองโดยธรรมชาติ

"ฟิลเลอร์" มีทั้งโมเลกุลเล็ก และไม่เลกุลใหญ่ หากฉีด "ฟิลเลอร์" ไม่เหมาะสม เช่น ฉีดแบบไม่เลกุลใหญ่เข้าไปชั้นผิวหนังตื้น ๆ จะทำให้บริเวณที่ฉีดขรุขระ คล้ำพบบิวรุษะได้ ซึ่งปกติผิวหนังของคนเรามี 3 ชั้น คือ ชั้นหนังกำพร้าหนังแท้ และชั้นไขมัน ดังนั้นการฉีดจะต้องฉีดให้

นพ.จินดา โรจนเมธินทร์

๐๐๑๑๑

๐๔๕๕๕ ๖๖๖๖๖

เหมาะกับชั้นผิวหนังด้วย

ท้ายนี้คงต้องย้ำว่า การควักกระเปาะ
 เพื่อความสวยงาม แต่อย่าลืมคำว่าความ
 ปลอดภัย โดยควรเลือกใช้บริการกับแพทย์
 เท่านั้น เพราะหากมีไข้แพทย์แม้จะราคาถูกแต่
 สารที่นำมาฉีดอาจเป็นอันตราย ดังนั้นก่อนฉีด
 "ไบโวลินัม ท็อกซิน-ฟิลเลอร์" ควรหาข้อมูลให้ดี
 ก่อนตัดสินใจว่า มีข้อดี ข้อเสีย รวมถึงอาการ
 ไม่พึงประสงค์อย่างไร จะได้ไม่ต้องมานั่งเสียใจ
 ภายหลัง.

นวพรรษ บุญชาญ : รายงาน

[ลายมือชื่อ]